

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancoate nu se
primesc. — Manuscrise nu se
retrimet.
INERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anulări:
In Viena: M. Dukas, Heinrich
Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppelka
Nachfolger; Anton Oppelka, J.
Dannser. In Budapesta: A. V.
Goldberg, Eckstein Bernat; In
București: Agența Havaș, Bu-
rocentral de România; In Ham-
burg: Kroyitz & Leibmann.
Prețul inserțiunilor: o serie
garnonă pe o colină 8 or. și
80 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 or. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

Nr. 30.

Brașov, Vineri, 9 (21) Februarie

1896.

Ecoul.

După o lungă pauză, ce n'a fost întrebuințată tocmai pentru recreare — căci nu pot fi considerate ca recreare hărțuilele și sbuciumările iustestine dela Sibiu — membrii comitetului, cari au fost întemnițați pentru Memorand, ăr astă toamnă eliberați prin actul de grație al Majestății Sale, au aflat de bine ași spune cuvântul lor după grație și șapte dintre ei au publicat în „Tribuna” cunoscutul manifest, arătând intrinsecul cari sunt și ași ideile și sentimentele ce-i animază față cu cauza națională, pentru care au suferit în temniță.

Ecoul, ce l'a aflat glasul lor în tabăra adversarilor neamului nostru, a fost inevitabil.

„Era dreptății” — strigă eliberații — „după grație nu mai poți fi departe”; ăr ecoul depărtat din Budapesta răspunde:

...departe!

„La justele sale postulate” — exclamă eliberații — „poporul român nu poate să renunțe”; ăr ecoul răspunde:

...să renunțe!

„Cu totă inima am adus” — ăic eliberații — „jertfele ce ni-s'au cerut, și n'am fugit de temniță”; ăr ecoul răspunde:

...temniță!

Acest răsnet este efectul ce l'a produs deocam-dată cuvântul eliberaților în tabăra maghiară.

Nu e nimic nou pentru noi, ăer, ca caracterizare a situațiunei, am ținut să reproducem mai la vale cât mai pe larg vocile foilor ungurești, căci ne vor servi ca material pentru așteptarea ei.

* * *

„Pester Lloyd” publică despre cele ce se petrec în Sibiu în numărul său de Mercuri un articol de fond, ca de obicei batjocoritor, din care estragem următoarele:

De câte-va săptămâni a erupt în flacăra certa, care a grasat în ascuns în tabăra agitatorilor daco-români. Declarațiunile, contra-declarațiunile protestele și convențiile secrete nu-și mai iau finit. La apariția lupta înverșunată s'a iscat pentru dreptul de proprietate al „Institutului tipografic”, apoi al „Tribunei” și „Foii Poporului”; ăer în fond furibundeză ură, suspiciunare și neîncredere nesecată. Pe o parte stă Lucaci, cunoscutul popă dela Sisești, care e sprijinit de patru membri ai așa numitului „comitet român”; pe cealaltă parte, a contrarului său Rațiu, din potrivă stă majoritatea covârșitoare a comitetului. Brote, Albin, Iopovici, cari formeză ștabul esilaților de bună voină, își dau silința, împreună cu unii bărbați, ce stau aproape de guvernul român, să ajute preotului din Sisești la învingere, până când conservatorii, cari acum se află în opoziție, lucră din toate puterile, ca puterea să rămână în mâinile bătrânului lor favorit, Rațiu.

Cum se știe, cestiunea ardeleană formeză un factor însemnat în politica română. Acea partidă, în a căruia tabără se află agitatorii ardeleni, va dispune tot-

déuna de un anumit cuant de popularitate. Liga ce e drept se află în descompunere continuă, și *paralysis progressiva* rode de mult la méduva ei. Ea tot-déuna a stat în conexiuni cu membrii actualului guvern român, și fulgerile Ligei sunt îndreptate și acum contra aliaților opozițiunei, contra lui Rațiu și amicilor săi, fără ca anatemișarea să aibă însă ăre-care efect.

Românii din Ungaria de-ăsemenea sunt desbinați în două tabere. Greco-catolicii se grupează în mod ostentativ pe lângă Rațiu, până când greco-orientalii sprijinesc, ca partizanii hotărâți, pe preotul catolic Lucaci. Nici-odată nu s'a ivit în stinul românismului din Ungaria o desbinare confesională atât de violentă ca acuma. Dispoziția este foarte înverșunată.

Aci „Pest.-Ll.” vorbesce despre certele și scandalele dela „Tribuna”, precum și despre cele întemplate la ședința comitetului din luna trecută. Spune, că spre mirarea lumii de-odată apare „Manifestul”, despre care se va vedé în curând, decât va puté séu nu restabili solidaritatea și decât va puté produce o nouă schimbare în dezvoltarea tendințelor daco-românești. După-ce „P.-Ll.” se îndoesce, că publicul român se va pune în serviciul unei mișcări „absurde și fără de rezultat” și sub conducerea unor bărbați, „cari, înainte de toate, au în vedere interesele lor materiale și promovarea scopurilor lor”, continuă ast-fel:

Lucrul cel mai interesant în Manifest este ceea-ce se retace. Până când cu fidelitatea unui cronist se enumeără în el toate declarațiunile făcute dela 1848 încôce, conform programului, se observă cea mai adencă tăcere asupra congresului naționalității din vara trecută. ăre se fiă nereușita congresului, dispărut fără de nici o urmă, cauza acestei ignorări? Retăcerea congresului naționalității, natural, că s'a făcut într'adins, deărece din partea Românilor, congresul a fost arangiat de câtră ast-fel de bărbați, cari sunt cunoscuți ca dușmani jurați ai „martirilor”.

După-ce „P.-Ll.” amintesc grațiarea memorandiștilor, „despre care cercurile românești știu prea bine, că s'a putut face numai la propunerea ministerului responsabil”, numitul ăiar accentuează faptul, că cei subscriși în Manifest se numesc pe sine singurii reprezentanți „îndreptățiți” ai poporului românesc și încheiă ast-fel:

Scim încôtrău bate această suverană denumire ce-și fac. Voiesc să provôce guvernul ungar printr'o atitudine încăpăținată. Domnii, cari au publicat manifestul, au fost membri ai comitetului esecutiv român. Nici până acum nu este lămurit, cum s'a înființat acest comitet. Membrii se numiau simpli și modest „conducători ai națiunei române”. Guvernul a disolvat această corporațiune, care nu avea statute, și i-a interdiș activitatea și a calificat ca delict acțiunile ei, până când nu-și va așterne statute.

Acum domnii, revoltându-se fațăș contra interdicției, încep a-se consulta, a aduce hotărâri, și publică chiar și un Manifest. Școala marturagiului lor, ce e drept, este foarte redusă, căci e vorba numai de 15 zile areșt și 10 fl. amendă; ăer guver-

nul este îndatorat, a validăta legea precum față cu ori-care altul, așa și față cu acești domnii. Și pe când martirii de odinioară ignoréză în mod obstinat decretul de disolvare, și denotă o purtare atât de provocătoare, ei continuă a amplé lumea cu legenda despre maltrătarile suferite în închisore! ăer pretinsa asprime a închisorei nu i-a împedecat pe cei întemnițați, de-a da credenționale pentru misiuni politice și a luora la lăptirea mai departe a Memorandului, după-ce pedépsa, ce au avut de-a suferi din această cauză, li-s'a iertat în mod marinimos.

Acuma voiesc să prescrie chiar și condițiuni de pace, și în cas, decât acestea nu s'ar primi, guvernul va fi tras la răspundere înaintea marului tribunal al justiției și al dreptății. Nu pretend acești domnii bravi și ingenioși nimic mai puțin, decât, ca să se disolve uniunea dintre Ungaria și Ardeal, ca Ardealul să capete o poziția teritorială deosebită, cu limbă română în administrația și jurisdicțiune și tot-odată cu dieta sa. Dela acest program — același care s'a făurit în 1881 — domniile lor, cum afirmă, nu pot devia nici cât negru sub unghie. Ca glumă de carneal nu este fără umor această aserțiune. În cazul decât însă vom considera serios Manifestul, atunci se știe domniile lor: că toți pașii întreprinși pentru realizarea aceluia, ăre de-a dreptul în închisore de stat.

„Neues Pester Journal” scrie sub titlul „Un manifest român” între altele:

Când au eșit din închisore condamnații în procesul Memorandului, toți Ungurii, afară de câț-va șovinisti, cari nu pot fi luați în serios, au salutat actul de grație regescă, cu bucurie, în acceptarea, că conducătorii Românilor malcontenti eliberați vor recunosece, că lupta lor în contra statului ungar e fără de nici un prospect. „Li-s'a dat șfatul”, ca să se alăture la viața constituțională a națiunei, să alégă reprezentanții ai naționalității lor în parlament, și să părăsescă terenul steril al abstenenței.

Arată mai departe „N. P. Journal”, că „statul național maghiar” este terenul esclusiv pentru ori-ce înțelegere terenul de drept, care nu pôte fi părăsit nici de cea mai mare iubire de pace și de cea mai călduroasă bunăvoință.

Speranțele séu mai bine ăis bunele dorințe ale politicianilor chibzuți maghiari, nu s'au implinit; membrii comitetului esecutiv român disolvat au compus un Manifest, care le nimicesce. Una se vede din acest elaborat: grațiatiți nu înțeleg, séu nu vor să înțelegă intențiunea, din cere a răsărit actul de grație regescă. Guvernul a recomandat grațiarea în speranță, că cei osândiți își vor schimba atitudinea lor dușmană statului; grațiatiți însă interpretéză în Manifest liberarea lor așa, ca și când regele ar fi luat partea lor și a nisuițelor lor; și fac ca și când ar fi așteptat, ca guvernul unguresc să înțelegă acest „semn” dat de regele. Efectul ar trebui să fiă, ca Ungurilor să le pară réu de actul de grație, ăer nerecunoscința d-lor martiri, pe lângă cinstitele lor persoane, nu sunt momente așa de însemnate, ca să se pôte știgmatiza de ulterior greșită o acțiune politică atât de însemnată.

Deacă grațiarea afară de intențiunea

pronunțată de-a înfluița asupra atitudinei Românilor, a mai avut încă o altă însemnătate politică, această a fost, de-a ușura guvernului român *alăturarea la tripla alianță*. Actul de grație regescă se știe, că a urmat scort timp după visita regelui Carol la Ischl, care avea de scop alăturarea României la tripla alianță. Așa ăicând ca un ăar pentru oșpe s'a dat atunci regelui României liberarea Românilor închisși și s'a delăturat prin acesta o piedecă, ce sta în calea inaugurării unor raporturi și mai bune a României cu monarhia noastră. Prevenirea guvernului nostru a fost curând după-ăcea cu *mulțămire achitată* de ministrul-președinte Sturdea într'o formă memorabilă prin vorbirea sa program dela Iași dela 13/25 Octomvre 1895.

După-ce citéză părțile mai însemnate din cunoscutul discurs, „N. P. J.” încheiă așa:

Făță cu aceste prea importante consecuențe ale actului de grație regescă, nu mai pot fi luate în considerare persoanele pitice ale d-lor Rațiu, Pop și conșoți. Cum-ă însă fantasticii agitatori își ridică tocmai acuma vocile lor pentru îmbucătățirea federalistă a statului ungar, această avem s'o mulțămim și activității patriotice a conșilor Ferdinand Zichy și Nicolau Maurișiu Eszterházy. Am ăice, că acest succes al activității partidei populare ar trebui să dea totu-și de gândit nobililor domnii, cari se laudă atât de des cu patriotismul lor, decât nu am șoi, că fanatismul clerical nu s'a oprit nici-odată înaintea considerațiunilor naționale și patriotice.

În fine „N. P. J.” ăice, că nu este destul de important Manifestul domnilor martiri, care culminează în repetarea programului neesecutabil dela 1881, ca să între din nou în discușiunea lui.

ăiarul kossuthist „Egyetértés” vorbesce asemenea despre „Manifestul comitetului valah” și scopul vedut al séu este de-a întărita puțin pe Banffy și pe guvernul séu.

ăice, că acum se dovedesc, că a fost numai o iluzie a guvernului Banffy, cum-ă i-ar fi succes a suprima mișcarea Românilor. Spune, că corespondentul séu din Sibiu i-a raportat, că în ședința din urmă a comitetului ar fi fost vorbă și de aceea, ca să se strice serbarea milenului națiunei maghiare printr'o acțiune națională română mai mare, și că Manifestul ar fi numai în-troducerea ei.

Putem așa ăer, ăice, să fim pregătiți, că agitatorii valahi guralivi vor duce în mijlocul serbării milenare larma cea mai perfidă a agitației și că vor face totul ca să discrediteze vađa statului tocmai la serbarea milenară. Alt scop nici nu pré pot avé. Idei serioșe politice nici nu-i pot conduce, căci alt-fel ar recurge la o formă legală și constituțională, ca să câștige opiniunea publică maghiară pentru nisuițele lor, și n'ar alege un ast-fel de mod pentru lupta politică, care e de natură numai de-a întărita din nou opiniunea publică a națiunei maghiare.

Ca dovadă amintesc, că comitetul valah, cu toate că nu e legal, se *giréză* ca reprezentant al valahimeii și declară alipirea sa de acele idei, pentru cari a fost condamnat; pretinde în numele valahimeii din Ungaria realizarea programului dela 1881, în care este cuprinsă îmbucătățirea unității statului ungar etc.

„Gazeta” iese în Mă-care di-
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șese
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumă la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la ad. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 stagiu
L: pe un an 10 fl., pe șese
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dural în casă: Pe un an
12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un esemplar 6 or. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Națiunea maghiară, dice „Egyetertes“ mai departe, dorește pacea cu naționalitățile, dăr nu vră s'o câștige cu pretul sacrificării intereselor celor mari ale statului ungar. Opiniunea publică europăică, care și la conferința dela Bruxelles ni-a dat nouă dreptate (?), acum se va pute convinge în curând, că agitatorii naționali valahi caută să provoace numai scandal, și cum n'au dreptate în postulatele lor, așa în modul lor de luptă nu este nici un pic de sinceritate și cavalerism.

În tot cazul putem să gratulăm cabinetului Banffy, că politica lui de naționalitate are rezultate atât de esecute. I-a succes să ajungă, ca turbarea națională valahă din nou să contopescă elementele agitatorice valahe, și că subminările contra statului ungar erup cu nouă putere. Acesta se poate alătura cu tot dreptul la celelalte succese politice ale baronului Banffy.

În „Magyar Hirlap“ publică Iuliu Horvath un articol sub titlul „două acte“, aducând în legătură manifestul cu scrisoarea d-lui V. A. Urechia către „Magyarország“:

Despre manifest dice, că în el, ce-i drept, membrii comitetului declară și aceea, că *tendința lor sinceră este pacea*. Dăr de vreme ce în manifest membrii comitetului își iau ca basă programul din 1881, Horvath n'are încrederea în sinceritatea lor. Conchide, că plângerile principale, pe care le accentuează manifestul sunt aceste două: maghiarizarea cu forța a Nemaghiarilor și eschiderea lor dela drepturile politice.

Față cu plângerea dintâi, se provoacă la „garanția“, ce ni-se dă prior aceea, că în ultimele zile ale secolului al 19-lea nu va succeda nimănui a nimici prin forță nici rase de popor, nici cultura. Au Maghiarii destul de lucru cu „păzirea“ caracterului propriu național și de rassa, spre care scop le trebuie pace și nu altceva. Ce privește eschiderea dela drepturile politice, dice că în statul acesta toți cetățenii trebuie să fiă egal îndreptățiți!

Ce privește *epistola d-nului Urechia*, „Magy. Hirl.“ dice, că declarațiunile privitoare la tendințele de pace ale Ligei, pe care le face Urechia, „sunt în contradicere cu adevărul, și desavuează întreg trecutul ligei române și toate agitațiunile, ce le-a făcut ea la noi, ca și în totă Europa, în contra statului maghiar și a națiunii ungurești“. Dăr decât d-l Urechia află de bine și necesar să dea uitării toate acele scrisori și screiri înflăcărâte, pe care le-a îndreptat în contra statului și națiunii noastre, noi de bună seamă — continuă foia ungară — nu vom resuscita dușmăniile, ce dănsul le suprimă cu mâna sa proprie. Căci suntem cu totul de acord cu d-nul Urechia, că precum națiunea română nu este în stare a nimici pe Maghiari, tot așa ar fi lucru neoportun și fără scop, decât noi ne-am apuca să nimicim cultura și rassa română.

După acesta Iuliu Horvath dice, că decât și d-l Urechia și Maghiarii au aflat calea cea corectă, pentru ce ore să n'o urmeze? Liga are ea destul câmp de activitate și decât ar pute afla un aliat credincios și un prieten adevărat, acesta ar fi mai mare câștig pentru ea, decât agitarea poporului de rassa română d-în patria noastră și ațitarea unor diare europene în contra statului maghiar.

În fine dice foia ungară, că Liga e în stare să câștige totă simpatia națiunii maghiare, decât va fi o propovăditore a păcii între cele două culturi și decât pentru ajungerea acestui scop va *chîma într'ajutor Kulturregyleturile ungurești*, ca să fie la locul său și între poporul său să fiă garanța amicitiei între cele două națiuni.

Scrisoarea d-lui V. A. Urechia către „Magyarország“.

Dăm loc așî în întregul ei scrisoarei, ce președintele Ligei V. A. Urechia a adresat-o diarului kossuthist „Magyarország“ drept rectificarea a

unor afirmări făcute de această foia despre raporturile Ligei cu ministrul președinte Sturdza, și cu criza dela Sibiu. Rectificarea în sine o aflăm justă. Nu înțelegem însă, cum d-l V. A. Urechia crede a fi compatibil cu poziția d-sale, ca șef al unei reuniuni cum e Liga, de a desfășura față cu redactorul unei foi din cele mai șoviniste, întreg programul Ligei, și încă într'un mod, care face impresiunea, că ar voi să se justifice înaintea lui.

Ne oprim de-ocamdată aici. Etă scrisoarea d-lui Urechia tradusă fidel după „Magyarország“:

București, 14 Februarie 1896.
6. Strada nouă. 6.

Domnule Redactor!

Un diar român, ce apare în Ungaria, „Dreptatea“ din Timișoara, publică în numărul său dela 10 Februarie estrase din articolul apărut în foia d-tale sub titlul „Urechia, Sturdza și Rațiu“. Deocă traducerea articolului este fidelă, atunci d-ta, d-le redactor, ai dîs că: 1) *Liga*, al căreia președinte am fericirea de-a fi, ar fi luat partea d-lui Rațiu contra d-lor Brote și Albini; 2) că *Urechia*, președintele Ligei, în urma neînțelegerii regretabile iscate între capii partidului român din Ungaria, inclină spre Rațiu, în contrarietate cu ministrul-președinte al nostru Sturdza, care s'ar uita cu ochi rîi la Ligă...

Permite-mi, d-le redactor, să declar, că d-ta ești rău, foarte rău informat. Este adevărat că eu — ca președintele Ligei — am trimis circulara mea celor 285 de secțiuni ale reuniunii noastre, ca răspuns la nenumăratele felicitări de anul nou, care mi-s'au adresat; dăr circulara spune tot mai contrarul dela ce ți-a spus despre ea corespondentul d-tale. Departe de a fi luat parte la neînțelegerea conducătorilor români dela Sibiu în favorul unuia contra celorlalți, Liga își repetă declarațiunile mai vechi prin următoarele:

1) Reuniunea noastră, care stă cu totul în serviciul limbei și culturii naționale, peste tot nu se poate amesteca în chestiunile politice ale Românilor din Ungaria. Liga nici-odată n'a dat invitațiuni bărbăților politici români din statele vecine României. Regretă certa — decât în adevăr există certă — ce s'a iscat în Sibiu, dăr se reține dela orice amestec, și declară, că rămâne cu totul neutrală față cu chestiunea din vorbă.

2) Folosind ocaziunea, care mi-s'a dat prin felicitările de anul nou, am schițat din nou — în circulara mea — programul Ligei, acel program, pe care presa maghiară l'a comentat atât de rău. Amintind, că la timpul său scrisesem în afacerea această contelui Kalnoky, am afirmat și susținut, că Liga nici-odată n'a fost *irredentistă*, că nici-odată n'a visat de o „Daco-România“, nici-odată n'a dorit nici cea mai mică slăbire a statului unguresc. Scopul ideal al reuniunii noastre, d-le redactor, a rămas tot același, care a fost la 1894, când scrisesem d-lui general Turr următoarele șiruri:

Te pot asigura, d-le general, că, ce se ține de România, aci nu există nici un singur cap sănătos, care să nu fi înțeles deja de mult, că nu în aceea zace fericirea viitoare a Românilor, în ce D-văstră numiți Daco-Românism. Suntem convinși, că o Românie mare, în care 12.000.000 de Români ar fi uniți sub o domnie comună, tocmai așa de puțin ne-ar pute mântui în zile de pericol comun, precum și o Ungarie, chiar atât de mare, de asemenea n'ar pute scăpa în viitor de același pericol. Deja în broșura mea din urmă intitulată „Alianța Românilor și Maghiarilor“ m'am provocat la această afacere, și cred că destul de tare am accentuat lipsa unei alianțe între Români și Maghiari.

3) Deocă poșta maghiară ar fi fost în clar cu cele ce are a face, v'ar fi dus circulara mea (am trimis-o multora și mai multor diare, dăr nimeni n'a primit-o, căci poșta a confiscat-o, și atunci d-văstră ați fi înțeles spiritul împăcător, în care a fost scrisă. Ați fi vădut în ea combătute aserțiunile corespondentului d-văstre, că d-l Sturdza, ministrul-președinte al nostru, ar

fi contrar intențiunilor Ligei, și că din această cauză eu, președintele Ligei, am luat poziția, în certa dela Sibiu, pe lângă d-l Rațiu, după-oe d-l Sturdza a luat partea d-lor Brote și Albini. Nu este nimic adevărat din acestea, d-le redactor. D-l Sturdza este șeful meu politic, și în programul Ligei nu e absolut nimic, ce ar pute turbura prietenia distinsului bărbat de stat. Este lucru invederat, că d-l Sturdza, ca ministrul-președinte, nici-odată n'ar tolera în România o astfel de mișcare, care s'ar opune intereselor legale — *acesta o accentuează* — legale ale statelor vecine. După-oe Liga nu stă în fruntea nici unei întreprinderi de natura această, nu se poate teme nici de aceea, că va pierde patronajul ori-cărui guvern român. Nu mi-a fost deci în interes, să stau pe partea unei seui altei persoane, care nu s'ar bucura și de grația d-lui Sturdza, — pentru-ca să vin în conflict cu d-nii Brote și Albini, cari cu toate că nu seiu sub ce titlu, ar fi prietini distinși ai ministrului-președinte al nostru.

În preajma evenimentelor, cari deja sunt aproape, cred, d-le redactor, că a sosit timpul, ca presa budapestană să observe o atitudine mai puțin dușmănoasă față cu Liga română, deore-ce reuniunea această nici într'o privință n'a meritat atitudinea observată de presa budapestană în prezent. Și pentru ca s'o pôtă face această, rog, să controleze mai bine informațiunile, pe care le-a căpătat din București dela omeni, cari nu merită încredere; dela astfel de indiviți, cari, — probabil în interesul propriu — află plăcere, să prezente în colorii tot mai întunecate raportul dintre Români și vecinii lor.

Alăturat la aceste șiruri trimit un exemplar din circulara mea din Ianuarie. Sper, că poșta vă va preda-o, și că apoi vă veți convinge din ea, despre ceea-ce am amintit mai sus, și despre ceea-ce sunt convinși și astăzi, că *adeocă e lipsă de alianța Ungariei cu Români, ca să avem un eveniment comun*.

În speranța îndreptățită, că veți da bucuros loc în preșutul d-văstre diar epistolei mele, te rog, d-le redactor, primesce expresiunile mele cele mai sincere de înaltă stimă.

V. A. Urechia m. p.,
președintele Ligei culturale române
senator, fost ministru.

La capătul acestei scrisori redacția diarului „Magyarország“ face următoarea observare:

Acea circulară din luna Ianuarie, pe care d-l Urechia ni-a trimis-o de-odată cu scrisoarea d-sale, n'am primit-o. Așa se vede, că poșta maghiară *erăși n'a fost în clar cu intențiunea d-lui Urechia*.

CRONICA POLITICĂ.

— 8 (20) Februarie.

Diarul „Bud. Tagblatt“ sub titlul „Alegeri nouă“, dice, că guvernamentalii vorbesc mereu de-o eventuală dizolvare a dietei și de alegeri nouă. Cu această dizolvare voesc ei să pună capăt dezbaterii asupra corupțiunii, ce este cu atâta înfocare desfășurată în dieta în urma atitudinii opozițiunii, în afacerea Miklos, Pulszky etc. Alarma, ce se dă cu alegerile nouă ar ave, dice „Bud. Tag.“ numai scopul de-a intimida opozițiunea; dăr acesteia i-ar fi numai bine-venită acuma o campanie electorală, căci ea ar ave șanse multe de izbândă. Opoziția nu se va intimida, căci afacerile scandalose, ce au eșit la lumină nu se pot pune în contul ei, ba se pôte dice, că ea n'a trecut peste marginile obiectivității în dezbaterile afacerilor murdare. Nu se pôte dice, nici că ar ave veleități obstrucționale, această a dovedit-o opoziția atunci, când a votat indemnitatea pe trei luni fără de nici o dezbateră.

Dăr guvernul, dice „Bud. Tagblatt“ și se voiesc serioș nu rôte în momentele de față să dizolve dieta. Legea electorală preținde, ca dela ziua publicațiunii în foia oficială până la intrunirea vouei diete să trecă cel puțin 40 de zile. Deocă, dera ar fi

chiar cu ziua de mâne dizolvată dieta, nouă dieta n'ar pute să se intrunescă înainte de 31 Martie, când se termină indemnitatea. Ar trebui să trecă apoi 14 zile până ce s'ar pute dezbate un nou proiect de indemnitate. Mașina guvernului ar trebui să încete pe un timp mai îndelungat de-a mai funcționa. Dăr chiar și în cazul, când baron Banffy ar cere dela camera de față o nouă indemnitate, n'ar mai pute să dizolve dieta, decât n'ar voi ea să țină întrunit parlamentul pe timpul sərbărilor mileniului până la toamnă. Dizolvarea camerei pe basa nouei indemnități este o imposibilitate și s'ar pute face numai după dezbaterile bugetară, în care cas însă, nouele alegeri s'ar întâmpla tocmai pe timpul mileniului, ér chestiunile pactului s'ar pute discuta numai în toamnă paralel cu dezbaterile adresei. Să nu mai umble dăr guvernamentalii — esclamă „Bud. Tagblatt.“ — de-a amenința opoziția cu nouele alegeri, vrând a-o împiedeca astfel în împlinirea datoriei sale.

Cu privire la senzaționala arestare a lui Iacobsohn, cetim în „Timp.“ următoarele: Ni-se spune, că fostul dragoman dela o legația rusă, care a fost arestat la Belgrad, sub inculpația, că ar fi sustras unele documente dela acea legațiune, este Iacobsohn, fostul dragoman al legațiunii ruse din București. Se știe, că Iacobsohn a comunicat d-lui Stambulow o serie de documente pe care primul ministru al Bulgariei le-a publicat într'o broșură intitulată: Documente secrete ale politicii orientale rusești de Leonoff. La publicarea ei acea broșură a produs o mare senzație și guvernul imperial rus a declarat documentele de apocrife. În ceea ce ne privia pe noi documentele publicate de Iacobsohn erau interesante mai ales în două părți: Una privitoare la oferirea Coronei Bulgariei regelui Carol, după abdicarea prințului Alexandru de Battenberg, unire personală, la care, decât acele documente ar fi adevărate, guvernul Rusiei ar fi opus un absolut: non possumus. A doua este relativă la un prețios proiect al Bulgariei inspirat de la un mare cabinet de-a ataca România în Dobrogea sub pretextul chestiunii Arab-Tabia, proiect, care nu ar fi reușit din pricina evenimentelor din Rumelia orientală, care curând după acesta a atras și căderea prințului de Battenberg. Documentele publicate de Iacobsohn fiind declarate apocrife, de sigur, că nu pentru aceste documente este el invinuit. Se dice, că Iacobsohn este naturalizat supus bulgar.

Din dieta ungară.

În ședința dela 19 Febr., la poziția instrucțiunii în școlile medii, vorbi:

Hévizy Iános: El ar dori, ca la predarea limbei latine în gimnasil să se pună mai mare pond pe traducerea din limba latină în cea maternă, decât din maternă în latină. În classa primă nu află consult a împovăra pe copii cu învățarea acestei limbi grele, ci aici băieții să fiă instruiți în limba maghiară.

Wlassics, ministrul de culte: El privește esamenul de maturitate ca un lucru, pentru care nu e lipsă nici o pregătire, de ore-ce tinerii trebuie să fiă deja dinsinte pregătiți pentru el. Ce privește *școlile medii unitare* observă, că toate instituțiunile școlare din acest stat graviteză în direcția această. La imputarea, că calificatia profesorilor se judecă după nuanța lor politică, Wlassics răspunde, că „astă clasificare a profesorilor nu este politică, ci este făcută din punct de vedere al patriotismului, tocmai cu privire la naționalități“.

La poziția școlilor reale, deputatul Szederkényi ridică grele invinuiri contra deputatului Schwicker, care fiind trimis ca comisar guvernial la un esamen de maturitate, în raportul său despre decursul esamenului spune, că a observat *porniri anti-dinastice în tinerime* și critică procedura profesorilor, cari *fac politică în școlă, virind între școlari ură de rassa față cu alte naționalități*, și în special față de Germani. Fiindcă această s'a întâmplat la un gimnasiu un-

guresc, Schwicker și-a găsit beléua. Opoziția îl arătă cu degetul, ca pe un „nepatritot“, creatură și rămășiță a epocii lui Bach etc. etc.

Schwicker căută să se apere, spunând, că el ca comisar al examenului d. maturitate dela gimnaziul din Cinci-biserici, — căci despre acesta e vorba — n'a putut lăsa necriticat când a auzit dela studenți răspundând din istoria ast-fel: „Când patria noastră s'a liberat de inamicul etern, a venit un inamic intern mult mai periculos, — domnia casei de Habsburg“. Eu constat, dese vorbitorul, că în țera această nu este iertat a neglijă principiul monarhiei și nu este iertat a propovădui tocmai așa doctrine contrare legilor și nedrepte.

Abia într'un târziu revenind discușiunea la obiect, deputatul Kossuth presentă un proiect de rezoluțiune, în care cere urcarea salariului învățătorilor la minimul de 400 fl. — Deputatul Lukács atrage atențiunea ministrului asupra mizeriei învățătorilor ruteni și dice, că față de acești învățători ministrul are o *duplă datorință*, de ôre-ce ei sunt singurii învățători în patriă, cari au dus poporul lor pe calea maghiarizării, și tinerimea de sub conducerea lor întot-déuna întimpină pe călețor cu ovinte și cu salutare unghurească. — *Polonyi Géza* salută cu bucuria proiectul de rezoluțiune al lui Kossuth și rogă pe ministrul să facă, ca cel puțin cu ocaziunea serbărilor milenare să nu se mai găsescă învățători flămând în Ungaria.

Wlassics, ministrul: Nu găsește potrivit, ca acum, abia la câte-va luni după regularea salariului învățătorilor, să i-se cêră guvernului de-a face o nouă siluire asupra *autorităților confesionale*, susținătoarele școalelor. Declară însă, că guvernul are aplicarea de-a urca salarele învățătorilor. Ce privesc pe *învățătorii ruteni*, ministrul promite, că guvernul le va veni cât mai curând în ajutor.

Ședința s'a închis, după-ce mai întâiu proiectul de rezoluțiune al lui Kossuth a fost respins.

SCIRILE ȚILEI.

— 8 (20) Februarie.

Reuniunea de maghiarizare din Verșeț și jur și-a ținut adunarea generală Dumineca trecută sub presidiul Maghiarului făcut er nu născut *Karl Seemeyer*. După raporturile trimise foilor unghuresi, în decursul celor țece ani, de când există această societate de maghiarizare, a desvoltat o „*frumósă*“ acțiune în interesul maghiarizării orașului Verșeț, care e locuit de mai multe naționalități. Așa, după raportul secretarului, până acum societatea a deportat în orașele maghiare din „*Alföld*“ peste 300 de copii germani, serbi și valahi, cari toți s'au maghiarizat. Societatea a mai înființat și o bibliotecă unghurească, școalarilor le dă cărți de școlă gratuit etc. etc. Intre funcționarii societății, cum țico foile unghuresci, se află și *Germani, Serbi și — Români*. — Nu ne vine a crede, că Românii dela Verșeț ar pute suferi să se facă cu copii lor un astfel de comerț, ba încă să la parte chiar în comitetul unei societăți ca acesta. Sperăm, că Românii dela Verșeț își vor ține de datorință, în interesul reputațiunii proprii, de-a lămuri pe cetățenii români asupra adevăratei stări a lucrului.

— o —

Monument rusesc în Ungaria. Fôia rusescă „*Moskowskja Viedomosti*“ a făcut o colecță pentru ridicarea unui monument în mormântul unor Ruși, cari în 1849 au fost împreună înmormențati la Eperjes. Colecța a făcut-o fôia rusescă pe besa unei scrisori primite din Budapesta în care se dice: „Dintre mormintele, în cari odihnesc luptătorii rusesi, cari au cașut luptând pentru interese streine, se află unul în Eperjes. Se știe, că în 1849 au murit de ocleră în Ungaria țece mi de oșteni ruși. La Eperjes, mormântul acestora este cu totul neglijat, și dăcă cineva nu-l va îngrijii, peste câți-va ani vor trage brezde de plingul peste el.“ — Necasul este acum,

că nu se pôte șoi, cine este autorul acestei scrisori, care e iscălită astfel: „Kard... os protopop“. Fiind-că „*Moskowskja Viedomosti*“ este dușmana Ungurilor, foile „*patriotice*“ presupun, că cel ce s'a adresat către acea fôia este fără indoală un „*trădător de patrie*“, care își are loquița chiar în Budapesta, fără de-a se pute afla însă, că cine e. Ce mai șoi, pôte că „*trădătorul*“ să ocupe încă un loc de frunte printre așa țicșii „*patrioți maghiari*“.

— o —

Probarea sigurității unei casse. Repețitele spargerii de casse, întâmplate anul trecut, precum și sporirea afacerilor la filiala „*Albinei*“, au făcut ca această să se hotărêască de-a se pune în înțelegere, deja vara trecută, cu fabricanții cei mai însemnați de casse din monarhia, precum și din Anglia și Germania, pentru de a-și câștiga o cassă cu totul sigură de spargerii. După o apreciere amănunțită a calităților, oferate de către singuratic firme, precum și a garanțiilor și a prețurilor, conducerea filialei „*Albinei*“ a hotărît să încredințeze firma S. I. Arnheim, mecanic de curte în Berlin, cu construirea unei casse de fier sigură de spargerii. Dêr filiala „*Albinei*“ a făcut comanda această sub condițiunea, ca numai în acel cas să fi obligată a cumpăra cassa, dăcă ea va rezista unei probe de spargere, care se va face de către doi ômeni experți, folosind ei ori-ce unelte, precum unelte de ale bandiților, praf de pușcă și diferite compoziții chimice. Prova această se va face mâne, Vineri, în 21 c. la 9 ôre a. m. din partea a doi bărbați experți, în prezența unui notar public, în obiectul Nr. III al depositului „*Albinei*“, strada gării Nr. 45. On. clienți ai filialei „*Albinei*“, interesați, precum și domnii șefi ai institutelor de banî din loc, sunt bine vekuți la această probă.

— o —

Juncțiunea de drum de fier română și sêrbescă. Guvernul sêrbesc a prezentat Sôupștinei un proiect de lege cerând creditul necesar pentru construirea, prin valea Timocului, a unui drum de fier, care să străbată la Dunăre, și printr'un pod să fiă legat cu drumurile de fier române.

— o —

Flotila română. După proiectul de reorganizare a flotei, această se va alcătui din două diviții, una de mare și alta pentru Dunăre. Divizia de mare va cuprinde incrucișătoarele *Elisabeta* și *Mircea*, câte-va torpilôre și cuirasate. Divizia Dunării va cuprinde celelalte vase. Ministerul va mai comanda alte vase în valôre de 7—8 milioane lei, din creditul de 48 milioane, ce se va cere corpurilor legiuitoare.

— o —

† *Neculae Beldiceanu*. Una dintre cele mai simpatice figuri ale corpului didactic ieșan, distinsul poet *Neculae Beldiceanu*, a murit subit Duminecă dimineața. Suferea, scrie „*Epoca*“, de o bolă de inimă. Născut la Pretești, județul Suceava, viitorul poet dela „*Convorbiri*“ și dela „*Contemporanul*“ ocupa în tinerete modesta funcțiune de polițain-comandir la Fălțiceni. Dela 1873 ocupă pe rând catedrele de istorie la gimnaziul Alexandru cel bun și Ștefan cel mare. La acesta din urmă a păstrat catedra până la sfârșit. În literatură se făcă cunoscut prin numărôsele *pasteluri* și cele câteva *poeme* publicate în „*Convorbiri*“, cam dela 1880. După câți-va ani îl găsim în cercul „*Contemporanului*“ alături cu Gherea, Nădejde, Basarabeanu, Cuza și la aceasta din urmă revistă se manifestă cu un talent puternic și original, aducând o notă proprie și energică în *Lăutarul*, *Câtră sôre*, *Capul de mort*, etc. Adevărata pasiune și chemare a lui Beldiceanu erau cercetările epigrafico-numismatice și explorările arheologice, pe cari le urmă un șirl de ani cu sacrificii proprii și cu o stăruință neobosită, desinteresată. A explorat întreaga Moldova și Bucovina și a adunat un vast material, o uriașă colecțiune de inscripțiuni. Lovit de mari nenorociri familiare, Beldiceanu, temperament excesiv de sensibil și nervos, părăsi un timp literatură și arheologia. La 1872 a ocupat pentru câți-va ani postul

de director al școalelor de meserii. Beldiceanu era membru al „*Arhivei*“, al „*Societății de medici și naturaliști*“ și al mai multor societăți științifice streine.

— o —

Carte de dreptul roman. Ilustrul om de legi, profesorul universitar d-nul Dim. Alexandrescu, tipăresce în Bruxella o nouă operă asupra *dreptului roman din timpurile cele mai îndepărtate și până în țilele noastre*.

— o —

Atentatul din strada Furtunei. Cesițiunea bombei explosibile din strada Furtunei, București, se complică din ce în ce mai mult, scrie „*Timp*“. D-l Moldoveanu a dat la lumină o broșură, în care caută să înlățure ori-ce bănuială, ce ar pute să planeze asupra d-sale. Instrucțiunea a dovedit, că bomba era plină cu dinamită. Norocul cel mare a fost, că bomba a făcut explozie în aer liber, căci dăcă ar fi întâlnit vre-o rezistență, ar fi aruncat în aer întreaga clădire a d-lui Moldoveanu. Din broșura apărută: „*În jurul atentatului din str. Furtunei*“ reese, că autorul crimei nu pôte fi altul, decât d-l De Porter. Aceasta însă, pe de altă parte, dovedesce cu numărôși martori, că în timpul exploziei se afla la Orșova. Instrucțiunea nici până aci nu este încă luminată în privința adevăratului autor și caută tôte chipurile ca să pētrundă misterul, ce învêlue această afacere.

— o —

Congresul Ligei. Cetim în noul țiar „*Gazeta*“ din București următoarele: Aflăm, că mai mulți membri ai Ligei culturale sunt decii să adreseze o petițiune comitetului central al Ligei, pentru a convocă un congres. După cât șcim, inițiatorul acestei cereri este d-nul Ionel Grădișteanu.

— o —

Circulațiunea monetară în Austro-Ungaria. În 1880 totalul circulațiunii monetare, atât în assignate de stat, cât și în bilete de bancă și *Salinenscheine* în Austro-Ungaria a fost de 651,400,000 fl. În 1895 circulațiunea monetară presentă o înmulțire cu 213,300,000 fl., adică în total suma de 864,700,000 fl., ce se compune astfel: 154,900,000 assignate de stat, 38,700,000 *Salinenscheine*, 374,900,000 în bilete de bancă acoperite prin depositul metalic, 231,200,000 în bilete de bancă neacoperite, 36,900,000 în fl. de două corôna, 28,100,000 corône. Cu totul 864,700,000 fl.

— o —

3 Pentru orășeni, funcționari, etc. cari au ocupațiuni sedentare sunt prafurile Seidlitz ale lui Moll cel mai bun remediu prin efectul lor la regularea mistuirei. O cutie 1 fl. se pôte căpăta țilnic prin poște de către farmacistul A. Moll liferantul curții din Viena. Tuchlauben 9. În farmaciile din provinciă să se cêră preparatul lui Moll provăduț cu marcă și subsoriere.

„Victoria“

institul de credit și economii în Arad.

Raportul direcțiunii.

Domnilor acționari!

Cu viuă bucurie Vê presentăm raportul nostru asupra afacerilor și rezultatelor anului trecut de gestiune 1895.

Operațiunile și bilanțul anului expirat ne dau nouă dovadă despre bunele folôse, ce a produs urcarea capitalului de acți în viața institutului.

Acastă urcare a dat institutului o nouă basă de solidaritate și prosperare, și l'a pus mai mult în poziție de a-și putea îndeplini scopul întemeierii sale: economia de capitale și sprijinul muncii constite și reale pe tôte terenurile vieții.

E notoric, că și anul trecut, luat din punct de vedere al economiei, mai ales cu privire la cliența noastră, a fost peste tot nefavorabil.

Numerariul, mai vêtos spre finea anului, a devenit rar și scump, er prețul produselor în general a fost slab.

Pe lângă tôte acestea, și pe lângă alte calamități, ce au lovit cu deosebire pe producători, tôte operațiunile institutului au crescut în măsură neașteptată, dêr mai vêtos a crescut cifra depunerilor dela fl. 640.000 la suma considerabilă de floreni 856.000.

O relevăm această ca un viu semn de desvoltare al simțului de muncă și economie în popor, și de altă parte, drept o nouă dovadă a încrederei și numelui bun, de care se bucură institutul nostru în cercari tot mai largi.

Vê asigurăm, că direcțiunea își dă tôte silințele și lucră neobosit și cu bun gând la această înflorire a institutului, pentru binele și a băncei și a clienței sale.

Dorința supremă a noastră este, ca prin operațiuni și proceduri reale și cu-lante să dobândim încrederea publicului mare, și pe această cale să cimentăm tot mai mult legătura, ce trebuie să existe între institut și cliența sa: adevărata și frumoasă armonie de interese și prosperare comună.

Când Vê înfățisăm aceste intențiuni, de nou Vê rugăm d-lor acționari să ne dați și D-Vôstră ajutorul convenit spre înflorirea institutului și prin această spre cinstea și binele nostru comun.

După aceste esposițiuni, cari dorim să străbată de o potrivă la inima acționarilor și a clienței noastre, luând în socotință desvoltarea îmbucurătoare a tuturor afacerilor, și mai ales dobândile frumoșe realitate în anul trecut cu un venit de peste 43,000 florini, suntem în plăcuta pozițiune și Vê propunem să urcați dividendul pe anul 1895 dela 7% la 8%.

Tot-odată însă ținând seama de vedetările noastre din trecut, cari s'au dovedit atât de salutare, Vê propunem și rugăm să dotați și de astă-dată fondul de rezervă în mod estra-ordinar, prin ce fondul nostru de rezervă la finea anului 1895 trece peste suma de fl. 91,000, și să transpușneți éraș o cifră mai însemnată țicș venite anuluit trecut în contul anului curent 1896.

Vê raportăm mai departe, că pe temelul hotărîrii D-Vôstră din anul trecut, direcțiunea imediat a luat dispoșiunile necesari de executare, și încă la 1 Aprilie 1895 a inactivat fondul de pensii al funcționarilor, care pe temelul cotizațiunilor statuare încassate dela funcționari, și mai ales prin dotațiunile votate de D-Vôstră deja la finea anului 1895, afară de dotațiunea cerută aci, s'a urcat la suma frumoșă de peste fl. 5400.

Vê propunem și rugăm tot-odată să votați în favorul acestui fond de pensii din venitele anului 1895, conform statutei acestui fond, o dotațiune de fl. 1637-73; prin această fondul de pensii la finea anului 1895 vă trece cifra de fl. 7000, și astfel împreună cu fondul de rezervă va da o cifră aprôpe de fl. 100,000, fonduri proprii ale institutului create în decurs de 8 ani.

(Va urma).

SCIRI ULTIME.

București, 19 Februarie. Prefecul de Fălțiceni a denunțat ministrului de externe, că țicile trecute doi gendarmi și trei revisori unghuri au trecut fără nici un drept frontiera română și înțrând în comuna Brădățel, au ridicat cu forța pe un țeran român, anume Ioan Stejaru. Causa este, că Ion Stejaru, acum trei ani și jumătate, fiind surprins cu nisce mărfuri, pe cari voia să le trecă prin contra-bandă, s'a apêrat și a împuşcat la un picior pe un revisor austriac. Autoritățile unghuresci l'au condamnat atunci în lipsă la môrte prin ștrâng.

DIVERSE.

Plantă prevestitoare de timp. Se știe, că sunt unele animale, cari presimțesc schimbarea timpului. Dêr nu numai animale, ci și unele plante presimțesc schimbarea timpului. Astfel de plante a află naturalistul Nowack, care acum mai de curând a căpătat dela guvernul austriac 2000 fl. ajutor ca să-și finêască cercetările, ce le face în privința acestei. Nowack pleacă acum în Egipt și în India, ca să facă mai departe cercetări. El spune, că a află, plantă, care afară de schimbarea timpului, mai presimțesc și cutremurul de pământ cum și surpările de mine.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Foulard-Seide 60 kr.

bis fl. 3.35 p. Met. — japanesische, chine-
sische etc. in den neuesten Dessins und far-
ben, sowie schwarze, weiße und farbige
Henneberg-Seide von 35 fr. bis
fl. 14.65 p. Met. — glatt, gestreift, kariert,
gemustert, Damaste etc. (ca 240 versch. Qual.
und 2000 verschid. Farben, Dessins etc.).
Porto- und steuerfrei ins Haus. — Muster
umgebend. Doppeltes Briefporto nach der
Schweiz.

Seiden-Fabriken G. Henneberg
(k. u. k. Hofl.), Zürich.

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Februarie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.35
Renta de corone ung. 4%	99.15
Impr. oil. fer. ung. in aur 4 1/2%	124.40
Impr. oil. fer. ung. in argint 4 1/2%	102.25
Oblig. oil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.50
Bonuri rurale ungare 4%	97.35
Bonuri rurale orotate-slavone.	97.50
Imprum. ung. cu premii.	154.50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	142.50
Renta de hartie austr.	101.20
Renta de argint austr.	101.50
Renta de aur austr.	121.95
Losuri din 860	148.—
Actii de ale Băncii austro-ungară.	998.—
Actii de-ale Băncii ung. de credit.	432.—
Actii de-ale Băncii austr. de credit.	383.—
Napoleonori.	9.58 1/2
Mărci imperiale germane	59.07 1/2
London vista	120.90
Paris vista	47.90
Rente de corone austr. 4%	101.45
Note italiene.	43.70

Cursul pietei Brașov.

Din 20 Februarie 1896.

Bancnote rom. Camp.	9.52	Vënd.	9.55
Argint român. Camp.	9.48	Vënd.	9.53
Napoleon-d'ori Camp.	9.54	Vënd.	9.58
Galbeni Camp.	5.62	Vënd.	5.67
Scris. fonc. Albina 5%	157. 1/2	Vënd.	101.75
Buble rusesci Camp.	58.70	Vënd.	—
Mărci germane Camp.	58.90	Vënd.	—
Lire turoesci Camp.	10.72	Vënd.	—

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

Suntă a se adresa subscrișe,
administratiunii. In cazul pu-
blicării unui anunțiu mai mult
de odată se face scădemēt,
care creșce cu cât publicarea
se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.“

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiu.

A XXIII-a încheiere a Conturilor cu 31 Decembrie 1895.
Contul bilanțului.

ACTIV.		PASIV.	
	fl. cr.		fl. cr.
Cassa în număr	65,132.90	Capital social:	
Bon în Giro-Conto și la alte bănci	53,652.47	6000 acții à fl. 100	600,000.—
Cambii de bancă	3,316,761.21	Fondul de rezervă al acționarilor	100,000.—
Imprumuturi ipotecare	2,041,749.08	Fondul special de rezervă	182,510.08
Credite personale	840,605.87	Fondul de pensii al funcționarilor	94,096.87
Credite cambiale cu acoperire hipot.	588,841.50	Depuneri spre fructificare	5,115,235.46
Credite de cont-curent	212,706.33	Scris. fonc. cu 5% în circul.	1,204,000.—
Avansuri pe efecte publice	70,569.50	„ „ „ „ în corone	
Credite ficse	20,690.20	în circulațiune	750,000.— 1,954,000.—
Imprumuturi pe produse	32,247.85	Scris. fonc. eșite la sorți în circul.	43,300.—
Cassa institutului, realități dela gara Brașov și div.		Cambii de bancă reescomptate	496,943.50
realități de vânzare	205,827.66	Diverse conturi creditore	302,721.37
Efecte publice	1,232,390.40	Dividende neridicate	476.—
Efectele fond. de garanță al scris. fonc.	200,151.50	Interese anticipate pro 1896	76,873.53
Efectele fondului de pensii al funcționarilor in-		Profit net	124,311.05
stitutului	94,000.—		
Mobilier	7694.57		
după amortisare de	769.45		
Diverse conturi debitoare	108,216.27		
	9,090,467.86		9,090,467.86

Contul de profituri și pierderi.

EȘIRI.		VENITURI.	
	fl. cr.		fl. cr.
Interese:		Interese:	
pentru depuneri spre fruct.	221,614.16	dela cambii de bancă	197,660.20
„ scrisuri fonciare	76,708.94	„ imprumuturi ipotecare	134,452.21
„ imprum. luate pe efecte	9,860.94	„ credite personale	75,586.07
„ capit. de acții emis II.	4,239.34	„ efecte publice	54,882.09
Spese:		„ credite cambiale cu acoperire	
Salarie	39,250.75	hipotecare	38,536.55
Bani de quartir	4,835.—	dela credite de cont-curent	5,922.75
Imprimate, registre, porto diverse	18,162.74	„ avansuri pe efecte	4,543.65
Marce de prezență	2,450.—	„ credite ficse	1,360.70
Contribuțiune:		„ imprumut. pe produse	2,048.35
directă	16,236.81	Chirie	514,992.57
10% dare la inter. dela depun.	22,161.42	Provisiuni	11,280.79
Amortisare din mobilier	769.45	Profit la monetă	13,719.75
Profit net	124,311.05		607.49
	540,600.60		540,600.60

Sibiu, 31 Decembrie, 1895.

I. Hannia m. p.,
membru al direcțiunii.

A. Lebu m. p.,
membru al direcțiunii.

Cosma m. p.,
director executiv.

Iosif Lissai m. p.,
comptabil-șef.

Subsemnatul comitet am esaminat conturile prezente și le-am ufiat în deplină regulă.

Sibiu, 15 Februarie 1896.

Comitetul de supraveghiere:

Dr. A. Brote m. p.,

Dr. H. Pușcariu m. p.,

Dr. Beu m. p.,

I. Crețu m. p.

Convocare.

Membrii asociațiunii de anticipațiune și credit „HAȚIEGANA“
sunt invitați a se înfățișa la

a VIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 24 Martie 1896 st. n. la 10 ore înainte de amedzi, în
localitatea institutului în Hațeg.

OBIECTELE:

1. Deschiderea adunării prin președintele.
2. Alegerea unui secretar ad hoc și 2 funcționari.
3. Raportul directorului și a comisiunii de supraveghiere, de pe anul de gestiune 1895 și propunerile acestora și decideri asupra lor.
4. Eventuale propuneri de sine stătătoare, §. 72 din statute.
5. Dispozițiuni pentru verificarea protocolului.

Dacă la adunare n'ar participa membrii în număr recerut, spre
a pute aduce concluse valide, se va ține alta adunare, ce de acum se
va defige pe 31 Martie 1896 st. n. la 10 ore înainte de amedzi, în lo-
calitatea institutului, când fără privire la numărul membrilor prezenti,
se va decide asupra obiectelor puse la ordinea zilei.

Membrii se pot reprezenta și prin plenipotențiarea unni alt mem-
bru, der nici un membru nu pôte reprezenta mai mult ca 20 acțiuni
stréine, ér minorenii prin părinți séu tutori, femeile prin bărbații lor.

Din ședința cosiliului administrativ al Asociațiunii de anticipa-
țiune și credit „HAȚIEGANA“ ținută la 18 Februarie 1896 st. n. în
Hațeg.

Mihail Bontescu,
director.

Ioan Muntean,
secretar.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, dacă fiecare cutiă este provédută cu marea de
apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greu-
tăților celor mai cerbicoșe la stomach și pântece, în contra cărceilor și acrelei la sto-
mach, constipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorhoidelor și
a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce
creșce mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a.
Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătoreșcă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, dacă fiecare sticlă este provédută cu marca de scutire și cu
plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este forte bine cunoscută ca un remediu popular cu de-
osebire prin tras (frotat) alină durerile de goldină și reumatism și a altor urmări de rēcělă.
Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apa de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-saliciilic)

La întrebuintarea dilnică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și
adulti, asiguréză cęstă apă de gură conservarea sănătósă și mai departe a dinților. Pre-
țul sticlei provédute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează gîlnic prin rambursă postală.

La deposite sę se cęră anumit preparatele provédute cu iscălitura și marca
de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kellemen și
Ed. Kugler, engros la D. Eremia Nepoții, J. L. & A. Hesshaimer, Teutsch & Tartler, Fritz
Geisberger.